

Constant Effort Sites i Danmark

Af Henning Ettrup

CES Ringmærkning ved Brabrand Sø, 1. maj 2007. Foto: Henning Ettrup.

Danmarks Ringmærkerforening står for organiseringen af CES (Constant Effort Site) i Danmark i samarbejde med Zoologisk Museum. Projektet kører på andet år med blot 4 sites, da det ikke i 2007 er lykkedes at få flere ringmærkere engageret i den type ringmærkning af danske ynglefugle (se Ettrup 2007). I England har man efterhånden 25 års erfaringer med fangst af ynglefugle med spejlnet (Anon 2007).

Mærkning efter den standardiserede metode giver hurtigt oplysninger om ændringer i bestandene dels fra år til år, men på lang sigt også om generelle ændringer. I tabellen er fangsterne fra 2006 og 2007 fra de 4 fangstområder (Dybendal ved Silkeborg, Brabrand Sø, Raunstrup Sø og Vest-Amager) sammenstillet.

Der er de to år fanget i alt 46 arter, fordelt på henholdsvis 42 arter i 2006 og 43 arter i 2007. Stor Flagspætte, Vende-hals og Rødrygget Tornskade er kun fanget i 2006, mens Bysvale, Halemejse, Husskade og Stær kun er fanget i 2007.

Af tabel 1 fremgår den procentvise ændring i fangsten fra 2006 til 2007 af de enkelte arter, hvor der samlet er fanget mere end 10 fugle de to år. For 13 arter noteres en fremgang i fangsten på mere end 10 %, mens der for 9 arter er fanget over 10 % færre fugle. For de øvrige arter er der ingen eller kun en ringe ændring, eller fanget så få, at der ikke er grundlag for at se, om der reelt er sket ændringer, eller om der er tale om tilfældigheder.

Der er endnu for få data til at sige noget sikkert om udviklingen, men der øjnes måske allerede nogle tendenser. Man skal også være opmærksom på, at dataene stammer fra 3 forskellige naturtyper (mose/sø, rørskov og hede). For de fleste af arterne må ændringerne indtil videre betragtes som tilfældige år til år-svingninger, men for nogle arter springer ændringerne dog i øjnene.

For Havesanger, Sivsanger, Rørsanger og Gulspurv samt måske Kærsanger (hvoraf der dog er fanget få fugle) er nedgangen i fangsten fra 2006 til 2007 stor og måske reel. Det samme gælder formentlig for Rødrygget Tornskade (i Midtjylland), hvoraf der ikke er fanget én eneste i 2007 (Drachmann 2007). Modsat ses en stor fremgang i fangsten af fx Skovpiber og Rødstjert. Når der foreligger mærkninger fra en længere årrække, vil det være muligt at sammenligne resultaterne med DOFs punktællinger (se Heldbjerg & Eskildsen 2008).

For en række arter må ændringerne ses som et udtryk for år til år-svingninger i ungeproduktionen, forårsaget af vejrforhold eller fødetilgængelighed lokalt. Det gælder for fx Gærdesmutte, Fuglekonge og flere af mejserne. Stærefangsten i 2007 må ses som en tilfældighed, idet den er et udtryk for tilfældig fangst af overnatende stæreflokkede.

Det tilstræbes løbende at lægge fangstdata og resultater af de første bearbejdnings ud på Ringmærkerforeningens hjemmeside: www.ringmaerkning.dk/ces.htm, hvor også de første afrapporteringer kan ses.

De danske data indgår i det fælles europæiske Constant Effort Site projekt.

Litteratur

- Anon 2008: What a Wash-Out. BTO News March-April 2008, 14-15.
- Drachmann, J. 2007: Standardiseret fangst af ynglefugle i Dybendal, Skærbæk Plantage. Upubliceret rapport.
- Ettrup, H. 2007: Danmarks Ringmærkerforening. Fugleåret 2006, 160-161.
- Heldbjerg & Eskildsen 2008: Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark 1975-2007. Årsrapport for Punktællingsprojektet. DOF.

Art	2006	2007	Sum	%-ændring
Stor Flagspætte	1		1	
Vendehals	1		1	
Bysvale		1	1	
Skovpiber	10	24	34	58.3
Gærdesmutte	17	32	49	46.9
Jernspurv	32	49	81	34.7
Rødhals	54	29	83	-86.2
Nattergal	15	14	29	-7.1
Rødstjert	4	11	15	63.6
Sangdrossel	8	11	19	27.3
Solsort	30	32	62	6.3
Havesanger	64	43	107	-48.8
Munk	66	67	133	1.5
Gærdesanger	13	17	30	23.5
Tornsanger	43	28	71	-53.6
Sivsanger	31	13	44	-138.5
Græshoppesanger	12	10	22	-20.0
Rørsanger	227	145	372	-56.6
Kærsanger	10	4	14	-150.0
Gulbug	1	1	2	
Løvsanger	156	248	404	37.1
Gransanger	45	77	122	41.6
Fuglekonge	3	24	27	87.5
Grå Fluesnapper	2	2	4	
Broget Fluesnapper	1	1	2	
Musvit	70	73	143	4.1
Sortmejse	2	9	11	77.8
Blåmejse	80	77	157	-3.9
Topmejse	10	6	16	-66.7
Sumpmejse	11	6	17	-83.3
Halemejse, Nordlig		8	8	
Pungmejse	6	4	10	
Skægmejse	4	5	9	
Spætmejse	1	1	2	
Træløber	3	1	4	
Rødrygget Tornskade	6		6	
Husskade		1	1	
Skovskade	3	1	4	
Stær		22	22	100.0
Skovspurv	8	6	14	-33.3
Bogfinke	13	13	26	0.0
Gråsisken, lille	6	11	17	45.5
Grønirisk	15	14	29	-7.1
Dompap	14	15	29	6.7
Rørspurv	103	115	218	10.4
Gulspurv	18	10	28	-80.0
Total	1219	1281		4.8
Antal arter	42	43	46	

Table 1. Oversigt over fugle fanget ved CES-ringmærkning i Danmark i 2006 og 2007.